

Vergaderjaar 1990–1991

16 447

Gezondheids- en welzijnswet voor dieren

Nr. 74

ZESDE NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 22 oktober 1990

In het derde nader gewijzigd voorstel van wet (nr. 71) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A

In de artikelen 7, 15, eerste lid, 23, eerste lid, onderdeel e en f, 25, eerste lid, onderdeel a en b, 32, eerste lid, 37a, eerste lid, 37a bis, eerste en tweede lid, 37b, eerste lid, 37e, 37f, 37i, 37k, eerste lid, 37l, eerste lid, 37l bis, eerste lid, 37m, eerste lid, 37n, 37o, eerste lid, 37q, eerste lid, 37r, derde lid, en 73 worden de woorden «soorten of categorieën daarvan» telkens vervangen door: soorten of categorieën van dieren.

Aa

In artikel 73l, zesde lid, worden de woorden «soort of categorie daarvan» vervangen door: soort of categorie van dieren.

B

Aan artikel 37l ter, eerste lid, wordt een nieuwe volzin toegevoegd, luidende: Bij het bepalen van de mate van aanvaardbaarheid wordt mede rekening gehouden met de uit het betrokken huisvestingssysteem voortvloeiende gevolgen voor andere belangen dan het welzijn van dieren.

C

In het eerste lid van artikel 37l quater komt de tweede volzin als volgt te luiden:

Deze termijn kan verschillen naar gelang het huisvestingssysteem en naar gelang de in de eerste volzin genoemde handeling.

D

Na artikel 37v bis wordt een nieuw hoofdstuk IIa ter met daartoe behorende artikelen 37v ter en 37v quater ingevoegd, luidende:

HOOFDSTUK IIA TER. REGELEN MET BETREKKING TOT AGRES- SIEVE DIEREN

Artikel 37v ter

1. Het is verboden dieren, behorende tot door Onze Minister aange-
wezen soorten of categorieën van dieren te fokken, voorhanden te
hebben, in Nederland te brengen, te koop aan te bieden of te verkopen.
2. Ingevolge het eerste lid worden slechts aangewezen soorten of
categorieën, waarvan de dieren een gevaar kunnen opleveren voor de
veiligheid van mens of dier.

Artikel 37v quater

1. De burgemeester van de gemeente waar een dier dat in strijd met
het bepaalde in artikel 37v ter is gefokt of voorhanden wordt gehouden,
zich bevindt, kan bepalen dat dat dier naar een nader door hem aange-
wezen plaats moet worden vervoerd en aldaar moet worden gedood.
2. De burgemeester legt een maatregel als bedoeld in het eerste lid,
voor zover het betreft het doden van het dier, niet ten uitvoer indien
binnen 30 dagen nadat de beslissing aan de houder van het dier is
medegedeeld, de houder een verzoek als bedoeld in artikel 65 van de
Wet administratieve rechtspraak bedrijfsorganisatie (Stb. 1954, 416),
heeft ingediend en op dat verzoek niet afwijzend is beslist.

E

In artikel 75, eerste lid, worden de woorden «diersoort of categorieën
daarvan» vervangen door: diersoort of categorieën van dieren.

F

In artikel 77p worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het eerste lid worden de woorden «ten aanzien van de
aflevering» vervangen door «ten aanzien van de bereiding, de
aflevering», en wordt een nieuwe volzin toegevoegd, luidende:

De regelen kunnen eveneens betrekking hebben op de aflevering, de
ontvangst, de opslag, het in voorraad en voorhanden hebben en het
vervoeren van daarbij aangewezen grondstoffen, die kennelijk bestemd
zijn voor de verwerking in diervoeders.

2. Onder vernummering van het tweede lid tot het derde wordt een
nieuw tweede lid ingevoegd, luidende:

2. De in het eerste lid bedoelde regelen kunnen inhouden het
opleggen van een verplichting tot het voeren van een administratie
terzake van de in het eerste lid bedoelde handelingen dan wel van de
herkomst.

G

Artikel 81h wordt vervangen door:

Artikel 81h

Deze wet treedt niet in hetgeen bij of krachtens de Wet op de
dierproeven (Stb. 1977, 67) is geregeld, met dien verstande dat onver-
minderd van kracht blijft hetgeen is of wordt bepaald bij of krachtens de
artikelen 37b, 37e, 37i, 37l tot en met 37l decies, 37m, 37v bis en 37x.

H

In artikel 81k wordt de komma aan het slot van de onderdelen a en c vervangen door een puntkomma terwijl onderdeel b wordt vervangen door:

b. dieren, grondstoffen die kennelijk bestemd zijn voor de verwerking in diervoeders, diervoeders en voor het vervoederen van voor dieren geschikte of bestemde slachtafvallen en materialen van dierlijke herkomst alsmede substanties als bedoeld in artikel 37t te onderzoeken en daarvan monsters te nemen;

I

Artikel 81m wordt vervangen door:

Artikel 81m

1. De in artikel 81i bedoelde ambtenaren die een monster nemen als bedoeld in artikel 81k, onderdeel b, verpakken en verzegelen dit ter plaatse.

2. Op verlangen van hem, in wiens bezit het dier, het produkt of de substantie als bedoeld in artikel 81k, onderdeel b, zich tijdens de monsterneming bevindt, neemt de opsporingsambtenaar een tweede monster dat hij verpakt en verzegeld in diens bezit laat.

J

In de artikelen 84a, eerste lid, en 84b, eerste lid, wordt telkens onder plaatsing van het leesteken komma achter «37j», de woorden «en 37r, eerste lid» vervangen door: 37r, eerste lid, en 37v ter.

K

De eerste ondertekenaar wordt vervangen door:

De Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

Toelichting

Onderdelen A, Aa, en E

Taalkundig is het zuiverder om te spreken over «soorten of categorieën van dieren» in plaats van «soorten of categorieën daarvan». De laatstgenoemde zinsnede zou immers ook kunnen inhouden dat daarmee categorieën van soorten is bedoeld in plaats van categorieën van dieren.

Onderdeel B

In de toelichting bij artikel 37l ter is aangegeven dat bij de beoordeling of een huisvestingssysteem toelaatbaar is, de welzijnsaspecten worden afgewogen tegen andere aspecten, zoals de bedrijfseconomische gevolgen. De redactie van artikel 37l ter kan echter misverstanden oproepen. Om die reden wordt dat uitgangspunt met zoveel woorden vastgelegd in het eerste lid van artikel 37l ter.

Onderdeel C

De wijzigingen in artikel 37l quater beogen, evenals dat in artikel 37l quinquis het geval is, het mogelijk te maken dat de termijn waarbinnen een huisvestingssysteem nog in de handel mag worden gebracht een andere is dan de termijn waarbinnen een systeem in gebruik is.

De problematiek met agressief gedrag bij honden vormde aanleiding om de Commissie van advies agressief gedrag bij honden in te stellen en op advies van deze commissie een aantal maatregelen te nemen. Hiervoor wordt verwezen naar de Nota naar aanleiding van het eindverslag en de derde nota van wijziging (Kamerstukken II, 1988-1989, 16 447, nrs. 16 en 17).

Agressief gedrag van honden vindt over het algemeen zijn oorzaak in het ingrijpen van de mens. Gelet daarop komt de Commissie van advies agressief gedrag bij honden tot de conclusie dat een algeheel verbod tot het houden van honden van een bepaald ras slechts dan gerechtvaardigd is indien onomstotelijk vaststaat dat deze honden van nature agressief zijn. Dat neemt niet weg dat ik het houden van honden die zich in hoge mate agressief betonen, daar gelaten of dit is aangeboren of aangeleerd, onwenselijk vindt en waar mogelijk zou willen tegengaan. Om die reden zijn het fokverbod voor honden van bepaalde rassen of categorieën van honden en andere maatregelen opnieuw bezien.

Hoewel argumenten door de commissie zijn aangegeven tegen het instellen van een fok- en houdverbod ben ik, alles afwegende en gelet op de toenemende ernst van de problematiek van mening, dat verdergaande maatregelen in de vorm van een fok- en houdverbod voor honden van bepaalde categorieën noodzakelijk zijn.

Met een fokverbod wordt met name beoogd op te treden tegen evidente situaties waarin al dan niet bedrijfsmatig met categorieën van honden of hondenrassen op agressiviteit wordt gefokt.

Een dergelijke maatregel kan evenwel niet verhinderen dat honden van gevaarlijke rassen of categorieën van honden op straat voorkomen en daarmee een gevaar voor de veiligheid van mens of dier vormen. Om die reden wordt het bezit van honden van dergelijke hondenrassen of categorieën van honden eveneens verboden.

Voor de aanwijzing van categorieën van agressieve honden is gekozen voor een stelsel waarbij deze categorieën door wetsduiding als gevaarlijk worden aangeduid, ongeacht of honden binnen deze categorieën aanwezig zijn die mogelijk deze agressiviteit niet bezitten. Zou niet met een dergelijk in de wet opgenomen fictie worden gewerkt dan zou op de overheid een haast onmogelijke bewijslast komen te liggen. Het beoordelen of een individuele hond agressief is, blijft namelijk bijna altijd arbitrair zolang er nog geen ongelukken zijn gebeurd, terwijl het niet de bedoeling kan zijn om dergelijke ongelukken eerst af te wachten alvorens in te grijpen. De categorieën honden die voor voornoemde maatregelen in aanmerking komen zijn:

a. honden van het pit-bull-terrier type. Het betreft categorieën van honden met morfologisch overeenkomstige karakteristieken (honden met gelijke lichaamsbouw). Het betreft hier de categorie honden waarin gefokt wordt op agressief gedrag. Voornoemde commissie heeft een omschrijving van deze categorie gegeven, op grond waarvan deze categorie van honden kan worden geïdentificeerd;

b. hondenrassen waarvan de honden in de regel agressief gedrag vertonen. Het gaat daarbij naar mijn voorlopige opvatting slechts om een zeer beperkt aantal rassen, die in Nederland niet of nauwelijks worden gehouden. Voor aanwijzing komen in ieder geval in aanmerking de rassen Fila Brasileiro, Dogo Argentino en American Staffordshire terrier. Het gaat hier om betrekkelijk jonge rassen die nog veel kenmerken bezitten die passen bij het traditionele gebruiksdoel, namelijk bewaken en vechten, en daarmee uitermate geschikt zijn voor de fokkerij op agressie.

De categorieën honden zullen bij ministeriële regeling worden aange-

wezen. Het aanwijzen bij ministeriële regeling heeft als belangrijk voordeel dat snel kan worden ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen in de samenleving, bijvoorbeeld als de problematiek zich zou verleggen naar een andere categorie van honden.

Voor reeds bestaande honden zal een overgangsregeling worden getroffen. Deze houdt in dat de eigenaren van dergelijke honden in aanmerking kunnen komen voor een vrijstelling of ontheffing van het verbod tot houden van dergelijke honden onder de voorwaarde dat deze honden worden geïdentificeerd en geregistreerd en dat de honden worden aangeliind en gemuilkorfd indien deze zich op de openbare weg bevinden.

Tenslotte is ter bescherming van de veiligheid van mens en dier voorzien in de bevoegdheid voor de burgemeester van de gemeente waar een dier waarmee voornoemd verbod is overtreden, zich bevindt, tot het doen afmaken van het betreffende dier over te kunnen gaan.

Om de houder van de hond in de gelegenheid te stellen tegen een dergelijke beslissing beroep in te kunnen stellen is bepaald dat de maatregel voor zover het betreft het doden van het dier niet ten uitvoer wordt gelegd indien de houder binnen 30 dagen nadat de beslissing van de burgemeester hem is medegedeeld, een verzoek voor een voorlopige voorziening overeenkomstig artikel 65 van de Wet administratieve rechtspraak bedrijfsorganisatie (Stb. 1954, 416) heeft ingediend bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven en op dat verzoek niet afwijzend is beslist. De maatregelen zijn ondergebracht in een nieuw hoofdstuk IIa ter, bestaande uit de artikel 37v ter en 37v quater.

Onderdeel F

De thans in artikel 77p, eerste lid, geformuleerde mogelijkheden om regelend op te treden, blijken bij nader inzien onbevredigend indien zij niet kunnen worden uitgebreid tot de bereiding van diervoeders. Aangezien de aanwezigheid van schadelijke stoffen in bijvoorbeeld dierlijke producten veelal is terug te voeren tot de voor diervoeders gebruikte grondstoffen is het gewenst ook ten aanzien van die stoffen regelen te kunnen stellen. In het tweede lid wordt tevens de mogelijkheid geschapen om administratievoorschriften te stellen.

Onderdeel G

Ter uitvoering van richtlijn 86/609/EEG betreffende de bescherming van dieren die voor experimentele en andere wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt (Pb EG L 358) zal op korte termijn een voorstel tot wijziging van de Wet op de dierproeven (Stb. 1977, 67) bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal worden ingediend. Daarbij zal de werkingssfeer ter zake van dierproeven worden uitgebreid. Op grond van de Wet op de dierproeven zal overeenkomstig het bepaalde in voornoemde richtlijn niet alleen worden gekeken naar nadelen voor het proefdier zelve, zoals dat thans het geval is, maar ook naar nadelen voor nakomelingen van proefdieren.

Deze verruiming van de werkingssfeer van de Wet op de dierproeven zou tot overlappingsen met het onderhavige wetsvoorstel kunnen leiden. Immers het onderhavige wetsvoorstel biedt het integrale wettelijk kader voor voorschriften, onder meer met betrekking tot nakomelingen van dieren, ter zake van gezondheid en welzijn van dieren alsmede voor regulering van de ethische aspecten van de biotechnologie bij dieren. Zo

zullen op grond van artikel 37m uit een oogpunt van welzijn regelen worden gesteld omtrent de fokkerij met dieren. Daarnaast zullen op grond van artikel 37v bis regelen worden gesteld ter zake van de biotechnologie bij dieren, mede uit ethische overwegingen. De toets die met betrekking tot de problematiek van nakomelingen van dieren ter zake van de ethische aspecten op grond van het onderhavige wetsvoorstel zal plaatsvinden, is een veel ruimere en principiëlere toets die zich niet beperkt tot het proefstadium. Om die reden dient vooruitlopend op de wijziging van de Wet op de dierproeven in een nadere afbakening tussen het onderhavige wetsvoorstel en de Wet op de dierproeven te worden voorzien. Gelet op het voorgaande is gekozen voor een afbakening in die zin dat de voorschriften die op grond van het onderhavige wetsvoorstel ter zake van nakomelingen van dieren worden gesteld, onverminderd van kracht blijven voor nakomelingen van proefdieren. Dat brengt met zich dat een dierproef in het kader van de Wet op de dierproeven slechts mogelijk is indien deze niet in strijd is met de voorschriften die ter zake zijn gesteld op grond van het onderhavige wetsvoorstel, dan wel dat daarvoor in het kader van deze voorschriften een uitzondering wordt gemaakt.

Onderdeel H en I

De wijzigingen van de artikelen 81k en 81m, eerste lid, hangen samen met de wijziging die artikel 77p heeft ondergaan voor zover het betreft grondstoffen die kennelijk bestemd zijn voor de verwerking in diervoeder.

De Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
J. D. Gabor